

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1534

van **ELS ROBEYNS**

datum: 13 augustus 2015

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Verkeersveiligheid - Sensibiliseringscampagnes

Het verkeer blijft helaas nog steeds een zware tol eisen, ondanks de infrastructurele verbeteringen, de sensibiliseringscampagnes en het gevoerde handhavingsbeleid.

Sensibiliseringscampagnes en participaties in de ontwikkeling van nieuwe technieken kunnen een bijdrage leveren ter voorkoming van verkeersslachtoffers.

1. Welke sensibiliseringscampagnes ter voorkoming van verkeersslachtoffers werden de voorbije vijf jaar ondernomen?
2. Wat was de kostprijs per project en per jaar van deze sensibiliseringscampagnes?
3. Tot welke meetbare en aantoonbare resultaten hebben deze sensibiliseringscampagnes geleid?
4. In welke wetenschappelijke en technologische projecten, die opgezet werden om onder meer innovatieve systemen in voertuigen te ontwikkelen die moeten bijdragen tot meer verkeersveiligheid, participeerde de Vlaamse overheid de voorbije vijf jaar?

ANTWOORD

op vraag nr. 1534 van 13 augustus 2015
van **ELS ROBEYNS**

1. De bevoegdheid voor het uitvoeren van de verkeersveiligheids campagnes ligt pas sinds 1 januari 2015 – en dit in het kader van de uitvoering van de 6^e staatshervorming, zoals voorzien in de Bijzondere Wet houdende diverse institutionele hervormingen inzake mobiliteit en verkeersveiligheid – bij de gewesten. Dit wil dan ook zeggen dat we vanuit de Vlaamse overheid nog maar zeer recent met de structurele organisatie van dit soort campagnes zijn begonnen.

Maar ook vóór deze bevoegdheidsoverdracht organiseerde de Vlaamse overheid enkele campagnes of projecten met een focus op sensibilisering door middel van communicatie. Sinds 2010 waren dat de volgende campagnes:

- Breakbaar (2010 – 2011):

Het project Breakbaar richtte zich naar vrienden van jonge verkeersslachtoffers en moedigde deze vrienden aan om een leuke activiteit te organiseren voor een vriend of vriendin die in een verkeersongeval gewond raakte. Naast het doorbreken van het sociaal isolement van verkeersslachtoffers wijst het project jongeren op hun verantwoordelijkheden, preventief (veilig verkeersgedrag) en reactief (wanneer een ongeval zich heeft voorgedaan).

- Levenslijn Kinderfonds (2008 – 2015): Zeppe & Zikki.

Deze animatieserie wil kinderen op een speelse manier bewustmaken van de mogelijke gevaren verbonden aan het verkeer en sensibiliseren voor een veilig en zorgzaam verkeersgedrag.

- Levenslijn Kinderfonds (2010 – 2015): Aya.

Deze animatieserie wil kleuters op een speelse manier bewustmaken van de mogelijke gevaren verbonden aan het verkeer en sensibiliseren voor een veilig en zorgzaam verkeersgedrag.

- Informatie campagne 'spiegelafstelplaatsen' (2011)

Op een spiegelafstelplaats kan de bestuurder van een vrachtwagen zijn of haar spiegels correct afstellen waardoor de dode hoek kleiner wordt. Op die manier wordt de verkeersveiligheid verhoogd. De campagne omvatte twee luiken. In eerste instantie werden kandidaten gezocht voor de aan te leggen gesubsidieerde spiegelafstelplaatsen. Daarna volgde een publiekscampagne en sensibilisering via de sector (sectortijdschriften, e-zines en websites). Deze tweede fase had tot doel om de aangelegde afstelplaatsen aan de gebruikers bekend te maken.

- Informatiecampagne 'Ready to Ride' (2011).

De campagne had tot doel om de aanvullende motoropleiding 'Ready to Ride' te promoten. Dit is een bijkomende opleiding waarbij kennis, vaardigheden en

attitude van de motorrijder worden behandeld.

- Affichecampagne 'snelheid bij wegenwerken' (2012, 2013, 2014 en 2015).

Een campagne op de borden langs gewest- en snelwegen om autobestuurders bewust te maken van het belang van een aangepaste snelheid bij het passeren van wegenwerken.

- De grote verkeersquiz (2012 en 2014).

Deze campagne in quizvorm laat weggebruikers via een website hun kennis over verkeer en mobiliteit testen. Primaire doelstelling is het aanzetten tot een veiliger en meer duurzaam verkeersgedrag.

- Campagne 'vermoeidheid' in het verkeer (2015).

Een affichecampagne om weggebruikers te sensibiliseren over de gevaren van een slaapttekort of vermoeidheid in het verkeer.

- BOB-campagne i.s.m. het BIVV en de andere gewesten (2015).

Conform de campagnes uit het verleden focust ook deze campagne op het vermijden van alcohol in het verkeer. Dit wil zeggen dat de weggebruikers niet drinken als ze zelf rijden of kiezen voor een alternatief vervoersmiddel.

Het BIVV stelde, in samenwerking met de Belgische Brouwers vzw en Assuralia, de campagne kosteloos ter beschikking aan de gewesten. Het BIVV concipieert en werkt de campagne uit. Dit in overleg met alle betrokken partijen. De Belgische Brouwers vzw en Assuralia zorgen voor de financiële middelen om dit mogelijk te maken. Alleen de technische kosten, zoals de druk van de affiches, het aanplakken van de affiches en het aankopen van (extra) mediaruimte kwamen op het conto van de Vlaamse overheid.

- Gordelcampagne 'Zeppe en Zikki Riemteam', waarbij het gebruik van de autogordel wordt gepromoot.
- Snelheidscampagne (oktober 2015).
- BOB campagne (december 2015).

2. De kostprijs van deze campagnes, was de volgende:

Breakbaar (2010 – 2011).	223.836 euro (subsidie aan Rondpunt vzw)
Levenslijn Kinderfonds (2008 – 2015): Zeppe & Zikki.	In totaal 500.000 euro aan de Koning Boudewijnstichting voor de ontwikkeling van vijf reeksen. Gespreid over drie subsidies 2008, 2009 en 2010.
Levenslijn Kinderfonds (2010 – 2015): Aya.	In totaal 513.000 euro aan de Koning Boudewijnstichting in twee subsidies. Eén in 2011, één in 2013.
Informatie campagne 'spiegelafstelplaatsen' (2011)	66.721,82 euro (ontwikkeling) + 134.125,45 euro (mediaruimte)
Informatiecampagne 'Ready to Ride' (2011).	39.591,20 euro (ontwikkeling van de campagne) + 128.853,31 euro

	(mediaruimte)
Affichecampagne 'snelheid bij wegenwerken' (2012).	20.120 euro (druk- en plakkosten. Ontwikkeling gebeurde intern).
De grote verkeersquiz (2012).	Uitwerking van de quiz en campagne: 109.550 euro, Mediaruimte: 173.450 euro
Affichecampagne 'snelheid bij wegenwerken' (2013).	20.120 euro (druk- en plakkosten. Ontwikkeling gebeurde intern).
De grote verkeersquiz (2013).	Totale bijdrage Vlaamse overheid (inclusief mediaruimte) 266.543 euro.
Affichecampagne AWV 'snelheid bij wegenwerken' (2014).	25.320,43 euro
De grote verkeersquiz (2014).	Totale bijdrage Vlaamse overheid (inclusief mediaruimte) 225.000 euro.
Campagne 'vermoeidheid' in het verkeer (2015).	Ontwikkeling: 9.123,40 euro Druk: 6.286,18 euro Plak: 12.700 euro
Affichecampagne AWV 'snelheid bij wegenwerken' (2015)	25.320,43 euro
BOB campagne i.s.m. het BIVV en de andere gewesten (2015).	Druk: 6.177,66 euro Plak: 12.727,6 euro Extra mediaruimte: 60.391 euro
Gordelcampagne 'Zeppe en Zikki Riemteam'.	Loopt nog. De kosten voor de Vlaamse overheid zijn beperkt tot het aanplakken van de affiches. Ontwikkeling en druk voor rekening van Mediaaan.
Snelheidscampagne (oktober 2015)	In ontwikkeling.
BOB campagne (december 2015)	In ontwikkeling.

3. Effectevaluatie is niet evident. Er wordt steeds binnen de mate van het mogelijke gekeken naar het bereik van een campagne of concrete resultaten. Het is zeer moeilijk de rechtstreekse impact van een campagne op de verkeersveiligheid te meten. De veiligheid of onveiligheid van het verkeer is het gevolg van een combinatie van verschillende factoren, waarbij het zeer moeilijk is te stellen dat factor x of y exclusief verantwoordelijk is voor het behaalde resultaat. We stellen vast dat een verkeersveiligheidsbeleid uit een geheel van maatregelen op het vlak van educatie en sensibilisering, infrastructuur en handhaving bestaat. Sensibilisering vormt met andere woorden een onderdeel van het beleid.

Daarnaast wordt bij de ontwikkeling van een campagne steeds rekening gehouden met de aanbevelingen van het Europese CAST-project (CAST = Campaigns and Awareness raising Strategies in Traffic safety).

Bij de gevoerde campagnes werden volgende evaluaties uitgevoerd en/of volgende resultaten vastgesteld:

Omschrijving van de campagne	Meetbare resultaten en/of evaluatie
Breakbaar (2010 – 2011):	Vijf activiteiten werden uitgewerkt in vijf aflevering van 24 minuten die in september 2011 door Acht TV werden uitgezonden.
Levenslijn Kinderfonds (2008 – 2015): Zeppe & Zikki.	In 2009 evalueerde de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOWS) de animatieserie Zeppe & Zikki. In het kader van dit evaluatief onderzoek werd een dataset verzameld die informatie bevat over de sociaal-cognitieve gedragsdeterminanten van 3.278 jonge weggebruikers. Het onderzoek legde hiermee de basis voor diepere inzichten in deze gedragsdeterminanten van jonge weggebruikers in Vlaanderen (10 jaar), die mee verantwoordelijk worden geacht bij het generen van veilig verkeersgedrag. Deze data vormen een eerste referentiepunt voor verdere evaluatiestudies van de impact van verkeersveiligheidsmaatregelen voor de leeftijdscategorie rond de 10 jaar. Inhoudelijk constateerde dit onderzoek dat de animatieserie Zeppe & Zikki innovatief is en opvalt door zijn voorlichtingskarakter, de langere looptijd en de keuze van tv als communicatiemiddel. Medialaan volgt daarnaast voortdurend het bereik en de naamsbekendheid van de animatieserie op.
Levenslijn Kinderfonds (2010 – 2015): Aya.	Medialaan volgt het bereik en de naamsbekendheid van de animatieserie op.
Informatie campagne 'spiegelafstelplaatsen' (2011)	De resultaten van de campagne werden op het einde geëvalueerd. Zowel aan de hand van het aantal bezoekers van de informatiepagina als aan de aanvragen voor folders werd besloten dat de campagne de doelgroep wel degelijk had bereikt en geïnformeerd, met voldoende aanvragen voor de aanleg van afstelplaatsen als resultaat. Zo werden ondertussen 22 spiegelafstelplaatsen gerealiseerd. De 2 ^e doelstelling, het gebruik stimuleren, werd onvoldoende bereikt. Dit bleek uit proefmetingen van enkele afstelplaatsen via telslangen.
Informatiecampagne 'Ready to Ride' (2011).	Het aantal aanvragen voor de opleiding kende een lichte stijging.

Affichecampagne 'snelheid bij wegenwerken' (2012).	Er werd geen effectmeeting gehouden.
De grote verkeersquiz (2012).	Het bereik van de verkeersquiz werd opgevolgd. Er werden 59.482 unieke deelnemers geregistreerd.
Affichecampagne 'snelheid bij wegenwerken' (2013).	Er werd geen effectmeeting gehouden.
De grote verkeersquiz (2013).	Het bereik van de verkeersquiz werd opgevolgd. Er werden 60.189 unieke deelnemers geregistreerd.
Affichecampagne AWW 'snelheid bij wegenwerken' (2014).	Er werd geen effectmeeting gehouden.
De grote verkeersquiz (2014).	Het bereik van de verkeersquiz werd opgevolgd. Er werden 83.337 unieke deelnemers geregistreerd.
Campagne 'vermoeidheid' in het verkeer (2015).	Er werd geen effectmeeting uitgevoerd.
Affichecampagne AWW 'snelheid bij wegenwerken' (2015)	Er werd geen effectmeeting gehouden.
BOB campagne i.s.m. het BIVV en de andere gewesten (2015).	De evaluatie loopt nog.
Gordelcampagne 'Zeppe en Zikki Riemteam'.	Campagne is nog bezig.
Snelheidscampagne (oktober 2015)	In ontwikkeling.
BOB campagne (december 2015)	In ontwikkeling.

4. De Vlaamse overheid participeerde, met betrekking tot innovatieve systemen in voertuigen voor het verhogen van de verkeersveiligheid, de afgelopen vijf jaar in volgende Europese projecten:

- Project CVIS (Cooperative Vehicle-Infrastructure Systems); looptijd: 01 februari 2006 – 30 juni 2010.
Dit is een onderzoeks- en demoproject inzake 'geconnecteerde voertuigen' en diensten die hierop bouwen, zoals bv. veilige kruispunten (conflictvrij afdraaien/oversteken), adaptieve snelheidsbeheersing, *on the fly* waarschuwing voor obstakels & glad wegdek enz.
- Project ROSATTE (Road safety attributes exchange infrastructure in Europe); looptijd: 01 januari 2008 – 31 december 2010.
Het betreft het registreren en verwerken in digitale kaarten van veiligheidsgerelateerde elementen en attributen: toegestane maximumsnelheden, gevaarlijke bochten of hellingen, (statische) waarschuwingen enz.

- Project eMaps (eSafety Digital Maps Public Private Partnership Support Action); looptijd: 01 september 2011 – 30 juni 2013.
Dit is het vervolg op Rosatte, waar met name een snellere (en meer nauwkeurige) verwerking van gewijzigde Rosatte-elementen werd uitgeklaard, inclusief feedback loop om overheden toe te laten of aangerekte gegevens correct werden verwerkt.

Daarnaast volgt de Vlaamse overheid de ontwikkelingen inzake Intelligente Snelheidsassistentie (IS) op de voet op. Snelheidshandhaving blijft een belangrijke maatregel, waarbij we vooral inzetten op de realisatie van bijkomende trajectcontrolesystemen. Dergelijke handhaving wordt idealiter aangevuld met technologische hulpmiddelen, aangezien vooral een correcte attitude (en gedragsverandering) bij de bestuurder nodig is en de overheid niet overal kan aanwezig zijn. Hierbij denken we aan of snelheidsbegrenzers of beter: intelligente snelheidsaanpassing (ISA). Het gaat hier om een toepassing in het voertuig die de voertuigsnelheid voortdurend met de situationeel toegelaten snelheid vergelijkt en indien nodig corrigerend ingrijpt. Het ingrijpen kan zowel informatief (open ISA) als dwingend (gesloten ISA) gebeuren. De technologie staat op punt, terwijl de randvoorwaarden voor een grootschalig invoeren van ISA en het creëren van een maatschappelijk draagvlak – zowel bij privé-autobestuurders als bij bedrijven – vandaag deel uitmaakt van onze Vlaamse visie op ITS (voor meer uitleg, zie ronde tafelevent '*Slimme mobiliteit, naar een ITS-actieplan*' op 25 juni 2013 - <http://departement-mow.vlaanderen.be/nl/mow-mag/intelligente-verkeerssystemen-helpen-mobiliteitsknoop-ontwarren>).

Als deel van ons engagement participeert de Vlaamse overheid o.a. zowel inhoudelijk alsook financieel in het Europees project iSAFER van ETSC (<http://etsc.eu/projects/isafer/>).

Tenslotte is het Verkeerscentrum lid van het Europese platform TN-ITS (Transport Network ITS Spatial Data Deployment Platform), dat werd opgericht op 5 juni 2013. Dit is het platform voor opvolging van Rosatte en eMaps, gekoppeld aan de Inspire richtlijn. Een richtlijn die mogelijk een kapstok biedt om voor bedoelde elementen en attributen verplichtingen uit te werken.